

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 53 (1)

IZDAN 1 JANUARA 1941

PATENTNI SPIS BR. 16434

Schwartz Jakob, Vrpolje, Jugoslavija.

Postupak i sredstvo za oplemenjivanje pšenice i raži.

Prijava od 8 februara 1938.

Važi od 1 maja 1940.

Izvesne vrste pšenice, koje imaju za zemljoradnika velike prednosti, nemaju dobar lepak (kleber), tako da je njihovo brašno slabog kvaliteta. Tako na pr. pšenica poznata pod imenom „Prolific“ i druge slične vrste, daju dobar rod, ranije sazrevaju, otporne su protiv raznih biljnih bolesti, naročito protiv rde, ali imaju slab lepak. Isti je slučaj i sa dobrim pšenicama ili raži, koje u izvesnim pokrajinama daju odlične kvalitete, ali koje degenerišu kada se poseju u drugim krajevima sa drukšim sastavom zemlje i pod drugom klimom.

Nadeno je po pronalasku, da se lepak kod ovakvih pšenica ili raži može znatno poboljšati, ako se pšenica ili raž posle ljuštenja, odnosno posle četke, gde se ista upotrebljava, a premlevena, kvase vodom, koja sadrži 10 delova formaldehida, 2 dela limunove kiseline, 1 deo kalcium monofosfata, 2 dela kalijum bromata, $\frac{1}{2}$ dela natrium bikarbonata, 1 deo stipse i 1 deo vodoniksuperoksida na 25 delova vode.

Formaldehyd učvršćuje lepak, limunova kiselina i stipsa također, a osim toga povećavaju i aciditet. Kalijumbromat čini lepak elastičnijim, a vodoniksuperoksid beli u ljusku i jezgro. Kalcium fosfat je u vodi nerastvoran, obrazuje talog i lepi se za ljusku zrna, pa pri mlevenju dospeva u brašno, gde ima dejstvo analoga dejstvu kalijumbromata. Natriumbikarbonat služi za delimično neutralisanje stipse i limunove kiseline, sa kojima gradi neutralne soli, koje se talože i dospevaju u brašno slično kalcium fosfatu.

Mešavina za tretiranje pšenice ili raži

po pronalasku može se izraditi u koncentrisanom obliku, pa se posle može upotrebiti jako razblažena, dodavajući je u malim količinama vodi za kvašenje, ali ne manjim od 2%, da bi se postigao željeni efekat.

Nakvašena pšenica ili raž ostave se nekoliko časova da odleže, pa se zatim samlelju. Kod brašna samlevenog iz slabije pšenice ili raži tretirane po ovom pronalasku lepak je u tolikoj meri popravljen, da je brašno po kvalitetu ravno brašnu iz najbolje pšenice ili raži.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za oplemenjivanje pšenice i raži, naznačen time, što se pšenica ili raž kvase posle ljuštenja, eventualno posle četke, vodom, koja sadrži mešavinu 10 delova formaldehida, 2 dela limunove kiseline, 1 deo kalciummonofosfata, 2 dela kalijumbromata, 1 deo natriumbikarbonata, 1 deo stipse i 1 deo vodonik superoksida na 25 delova vode.

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se mešavina za tretiranje izradena u koncentrisanom obliku, dodaje vodi za kvašenje u malim količinama, ali ne manjim od 2%.

3. Sredstvo za oplemenjivanje pšenice i raži po zahtevima 1 i 2, naznačeno time, što se sastoji iz koncentrisanog rastvora formaldehida, limunove kiseline, kalcium monofosfata, kalijum bromata, natriumbikarbonata, stipse i vodonik superoksida u vodi u označenim srazmerama.

